

Van odakint valaki?

2012 augusztusában a Voyager–1 elhagyta a Naprendszeret – de sok helyen láhattuk-hallhattuk ezt a hírt annak idején! Pedig dehogyis hagyta el, még mindig itt van a Naprendszerben, csupán annyi történt, hogy a heliopauza-burokból átbújt a csillagközi térbe, amint arról a mérések tanúskodnak. A NASA tudósai se voltak biztosak a dologban, ezért több mint egy évvel az esemény után jelentették be, 2013 szeptemberében. Az 1977-ben indított Voyager–1 jelenleg 17 km/s sebességgel távolodik tőlünk, mára 132 csillagászati egységre távolodott, ami valóban rekordtávolság, de hol van még a Naprendszer „határa” innen!... Ha már átszelte az Oort-felhőt, néhány ezer év múlva, akkor visszatérhetünk a dologra.

A Voyager–1 magával viszi az emberiség üzenetét, a híres „aranylemezt”, amelyen földi hangok és képek adnak hírt a szerencsés és – reméljük – okos földönkívüli megtalálónak arról, hogy mit tartottunk fontosnak magunkról elmondani 1977-ben. A lemezborítón használati utasítást találhatnak az intelligens lények, továbbá a Föld helyzetét néhány, akkor ismert pulzár feltűntetésével.

Az elmúlt harmincnyolc évben minden bizonnyal nem találták meg földönkívüli testvéreink az üzenetet. Vajon mikor kerülhet kezükbe ez az aranylemez? Valószínűleg soha. A Voyager-aranylemez olyan üzeneteket hordoz, amelyek elsősorban számunkra fontosak, egyfajta időkapcsolaként őrzi meg a hetvenes éveket. Habár... ha jobban belegondolunk, talán csak Jimmy Carter amerikai elnök és Kurt Waldheim ENSZ-főtitkár üzenetei azok, amelyek a hetvenes évek szellemét őrzik. Az összes többi üzenet szinte nem is köthető ahhoz az évtizedhez. Érdekes, bár kissé nyomasztó hangdokumentum ez a lemez. Egészen a legutóbbi időkig nem volt alkalmam meghallgatni, most azonban teljes egészében meghallgatható a Youtube-on, 1 óra 50 perc időtartamban.

A híres tudományszerűsítő, Carl Sagan és az általa vezetett bizottság döntött arról, milyen hangok kerüljenek a lemezre. Valóban 56 nyelven köszöntjük az ismeretlen civilizációt, köztük magyarul is. Angol akcentussal és hibás magyarsággal közli egy női hang: „Üdvözetet küldünk magyar nyelven minden békét szerető lénynek a Világegyetemen.” Megütöközve hallgatom a magyartalan szöveget. Hallatlanul unalmas a Voyager-lemez – aligha válna belőle aranylemez, ha még léteznének lemezboltok. Hitchcock-filmekbe illő, riasztó zörejek, zajok, majd következnek a Föld hangjai. Szél, tengerzúgás, állathangok. Gőzmozdony, traktor, repülőgép. Valaki fűrészel, majd kalapálnak – vajon ki kerül a kopersóba? Végre felhangzik a II. Brandenburgi verseny első tétéle, bezonnyítva, hogy mégis csak van itt értelmes élet. Egy földönkívüli népzenekezdő bizonyára tobzódna a rengeteg féle-fajta népzenei betétben, melyekből bőségesen jut a hallgatónak. Ugyanakkor mégis felemelő érzés végighallgatni ezt a különös hangüzenetet, melynek további érdekes vonatkozása, hogy az utolsó zeneszámot, egy Beethoven-művet, a Budapest-vonósnégyes adja elő.

Nehéz, hallatlanul nehéz egy ilyen üzenetet összeállítani – támadták is eleget Sagant és kollégáit. Nyilvánvaló, hogy a nullával egyenlő annak az esélye, hogy földönkívüliek kezébe jut a Voyager–1, rajta az aranylemezzel. Arra viszont nagyon is jó ez a lemez, hogy a földiek beszéljenek róla, emlékeztetükben tartsák: nem vagyunk, nem lehetünk egyedül. Az emberiség legnagyobb pillanata lesz az, amikor bekövetkezik a kapcsolatfelvétel egy földönkívüli civilizációval. Végtelen hosszú pillanat, csak állunk majd, és nem nagyon tudunk mit mondani. Később, ha már kicsit összebarátkoztunk, lejátsszuk nekik ezt a lemezt, és jót nevetünk együtt a földlakók 1977-es naivitásán.

Mizser Attila